

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie,
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Schváleno Radou dne 03. 08. 2017

Projednáno školskou radou 29. 09. 2017

Projednáno pedagogickou radou 01. 09. 2017

Platnost od 01. 09. 2018

V Českém Těšíně

.....

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.
ředitelka školy

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Identifikační údaje

Školní družina (dále jen ŠD) působí jako součást **Základní školy Slezské diakonie, Frýdecká 34, 737 01 v Českém Těšíně** a jejich pobočkách:

Tranovského 10, 737 01 Český Těšín,
Horova 654, 73401 Karviná,
Nerudova 1041, 735 81 Bohumín,
nám. Svobody 7, 735 81 Bohumín,
Stojanovo náměstí 1, Ostrava - Mariánské Hory a Hulváky.

Ředitelka školy: Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.

+420 558 764 360

z.filipkova@slezskadiakonie.cz

1. zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Dagmar Siudová

+420 737 265 946

d.siudova@slezskadiakonie.cz

2. zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Irena Čechová

+420 737 219 382

i.cechova@skolasd.eu

http: www.skolasd.eu

IČO: 70240655

IZO: 610300814

Zřizovatel: Slezská církev evangelická augsburského vyznání

ŠVP ŠD je zpracován v souladu se **zákonem č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání,
a **Školním vzdělávacím programem** pro obor vzdělávání základní školy pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, Škola pro život ze dne 29. 06. 2010.

Obsah:

1. Charakteristika školní družiny

- 1.1. Poslání ŠD
- 1.2. Materiální podmínky ŠD
- 1.3. Ekonomické podmínky ŠD
- 1.4. Personální podmínky ŠD
- 1.5. Hygiena, bezpečnost a zdraví dětí ve ŠD

2. Organizace vzdělávání

- 2.1. Požadavky
- 2.2. Klíčové kompetence
- 2.3. Cíle

3. Formy a metody činností ve ŠD

- 3.1. Formy a metody
- 3.2. Časový plán

4. Evaluace

Přílohy:

1. Vnitřní řád ŠD MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie

2. Provozní řád ŠD Slezské diakonie

3. Dokumentace

- 1.1. Zápisní lístek do ŠD Slezské diakonie
- 1.2. Plná moc k vyzvedávání dítěte ze ŠD Slezské diakonie
- 1.3. Písemný souhlas se samostatným příchodem/odchodem dítěte ze ŠD Slezské diakonie
- 1.4. Plná moc k vyzvedávání dítěte ze ŠD Slezské diakonie pro nezletilou osobu

1. Charakteristika školní družiny

Družinu navštěvují žáci 1. - 10. ročníku základní školy. Pracuje v několika odděleních na odloučených pracovištích a může být otevřena v ranních a odpoledních hodinách (provoz ŠD viz Příloha 1. Vnitřní řád ŠD MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie).

1.1. Poslání ŠD

ŠD slouží jako výchovně – vzdělávací zařízení. Tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace dětí, částečně také dohledu nad dětmi.

1.2. Materiální podmínky ŠD

Vlastní prostory vyhrazené pro zájmovou činnost jsou vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci, dostatkem her a pomůcek. Dále je ŠD vybavena prostory pro odkládání oděvu a obuvi a sociálním zařízením. Dle možností děti navštěvují hernu, relaxační místnost - Snoezelen, cvičnou kuchyňku, počítačový koutek a ve dnech hezkého počasí se využívá školní zahrada či sportoviště nacházející se v blízkosti školy. Uskutečňujeme vycházky do blízkého okolí. Tyto prostory svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků.

1.3. Ekonomické podmínky ŠD

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele.

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty dle § 11 vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

Výše úplaty činí **350,- Kč měsíčně a to hotově vychovatelkám ŠD** nebo na účet školy.

Úplata může být hrazena:

- a) ve dvou splátkách po 1 750,- Kč s touto splatností: na 1. pololetí do 30. září,
na 2. pololetí do 28. února
- b) každý měsíc po 350,- Kč a je splatná do konce měsíce na měsíc následující.

1.4. Personální podmínky ŠD

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které své další vzdělávání získávají v akreditovaných kurzech, programech dalšího vzdělávání pedagogů a samostudiem. Počet vychovatelek a asistentů odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce. Vychovatelky se chovají a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti v ŠD. Snaží se pružně a citlivě reagovat na okamžitou situaci. Předávají nové poznatky a snaží se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilují o to, aby výsledkem byla pohoda a prožitek dětí, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu v ŠD.

1.5. Hygiena, bezpečnost a zdraví dětí ve ŠD

Oddělení jsou vybavena umyvadlem a vhodným osvětlením. Koberce jsou denně pravidelně vysávány a PVC podlahy a sociální zařízení myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny.

Na začátku školního roku jsou děti poučeny o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školní zahradě. O bezpečnosti na vycházkách a akcích pořádaných mimo budovu a pozemek školy, jsou děti poučeny samostatně vždy před danou akcí. O poučení je veden záznam.

V případě úrazu jsou děti opětovně poučeny o prevenci bezpečnosti. Lékárnička pro první pomoc je umístěna v jednotlivých odděleních ŠD a je opatřena tísňovými telefonními čísly. Telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích.

Vychovatelky jsou seznámeny se zdravotním stavem všech žáků (epilepsie, alergie...).

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Úzce spolupracují s rodiči, třídními učiteli, asistenty pedagoga i osobními asistenty a bezprostředně reagují na momentální zdravotní stav dětí, jejich výchovné a jiné problémy.

2. Organizace vzdělávání

Ve ŠD se snažíme uplatňovat **požadavky na trávení volného času, klíčové kompetence** a z toho vyplývající **cíle**.

Respektujeme individualitu každého dítěte, přihlížíme k jeho stupni a charakteru handicapu, schopnostem, dovednostem a momentálnímu zdravotnímu stavu. Vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj a umožňujeme začleňování do volnočasových aktivit. V případě nutnosti spolupracujeme s učiteli, rodiči a odbornými pracovišti.

2.1. Požadavky

2.1.1. Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

Vychovatel ovlivňuje volný čas, navozuje a motivuje činnost.

2.1.2. Požadavek dobrovolnosti

Vychovatel přizpůsobuje všechny činnosti přiměřeně věku a zdravotnímu stavu žáků. Snaží se na základě zájmu a motivace, aby žáci vykonávali činnosti dobrovolně.

2.1.3. Požadavek zajímavosti a zájmovosti

Vychovatel používá postupy a náměty, které jsou pro žáky atraktivní, snaží se volit pestrou skladbu zaměstnání žáků.

2.1.4. Požadavek aktivity

Činnost volí vychovatel tak, aby v nich mohli být úspěšné všechny děti. Snaží se zapojit děti do přípravy činností, realizace i hodnocení.

2.1.5. Požadavek citlivosti s citovosti

Všechny činnosti by měly dětem přinést kladné emoce - pochvaly, radost z objevování nebo překonávání překážek.

2.1.6. Požadavek seberealizace

Žáci si prostřednictvím činností vytvářejí žádoucí sociální kontakty. Vychovatel podporuje kladné hodnocení žáků.

2.2. Klíčové kompetence

2.2.1. Kompetence k učení

Dítě chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků, které uplatňuje v praxi. Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti. Používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života.

2.2.2. Kompetence k řešení problémů

DítěŽák chápe a plní jednoduché příkazy. Řeší známé situace na základě nápodoby či opakováním a překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností. Překonává pocity strachu a nenechá se odradit nezdarem.

2.2.3. Kompetence komunikativní

Dítě poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálně nebo nonverbálními formami komunikace, přiměřeně svým schopnostem. Reaguje na své jméno. Rozumí sdělení a reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas. Vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky. Dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem.

2.2.4. Kompetence sociální a personální

Žák si uvědomuje svoji osobu prostřednictvím svého těla. Navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím. Má základní představu o vztazích mezi lidmi. Spolupracuje se svými učiteli, chová se zdrženlivě k neznámým osobám.

2.2.5. Kompetence občanské

Využitím osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti žák dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití. Chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí.

2.2.6. Kompetence pracovní

Podle svých možností žák zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny. Poznává a používá předměty denní potřeby. Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje. Využívá jednoduché pracovní techniky a při práci s různými materiály. Podílí se na jednoduchých praktických činnostech. Dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

2.3. Cíle

- 2.3.1. Umožnit žákům prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí.
- 2.3.2. Neřešit za žáka to, co může zvládnout sám a pomáhat mu v tom, co sám zvládnout nedokáže.
- 2.3.3. Vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci.
- 2.3.4. Naučit se rozlišovat čas práce, čas odpočinku a relaxace, umět smysluplně využít volný čas.
- 2.3.5. Vytvářet vztah k pohybovým aktivitám a sportům, aktivně odpočívat.
- 2.3.6. Vést žáky ke komunikaci. Rozvíjet slovní zásobu a fantazii, cvičit paměť a soustředění.
- 2.3.7. Učit žáky vycházet s kolektivem - projevovat citlivost, porozumění, trpělivost, ohleduplnost, odmítat agresi, šikanu a umět se bránit.
- 2.3.8. Společně s dětmi vytvářet hranice správného chování.
- 2.3.9. Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- 2.3.10. Dát žákům možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.
- 2.3.11. Učí žáky osvojovat si základy slušného chování ve společnosti i při stolování.
- 2.3.12 Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.
- 2.3.13. Vést žáky k zdravému životnímu stylu.
- 2.3.14. Rozvíjet všestrannou spolupráci s rodinami žáků..
- 2.3.15. Hodnocení je postaveno na zdůraznění úspěchu a pozitiv žáka.

3. Formy a metody činností ve ŠD

Základním prostředkem činností ve ŠD je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce.

Pravidelná činnost - každodenní činnosti v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity.

Příležitostné činnosti - přesahují rámec jednoho oddělení, nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností - besídky, karneval, dětský den, sportovní odpoledne, odpoledne s rodiči...

Spontánní aktivity - činnosti následující po organizovaných činnostech, zahrnují hry, odpolední klidové činnosti a pobyty venku.

3.1. Metody a formy práce

Metody – cesty k dosažení výchovně-vzdělávacích cílů:

Slovní: monologické, dialogické, práce s knihou.

Názorně-demonstrační: pozorování, předvádění, obrázky, projekce.

Praktické: pracovní a pohybové dovednosti, grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti.

Pravidelné, příležitostné a spontánní činnosti obsahují následné metody a formy práce:

- odpočinek na koberci – poslech audionahrávek, pohádek s hudbou, volné rozhovory
- vyprávění, předčítání, společná četba – využití knih z knihovny města. Knihovny Slezské diakonie a knih, které si děti přinesou z domova
- sledování pohádek a příběhů ovlivňující citový život žáka
- individuální i skupinové rozhovory o dětských problémech a zážitcích, společné diskuse
- práce s dětskými časopisy, prohlížení alb, sbírek – individuální i ve skupinách
- klidná zaměstnání – hry s pexesy, puzzle...
- volné kreslení a modelování, omalovánky
- stolní a společenské hry
- námětové hry a činnosti, podporující tvořivost, představivost a fantazii
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hudebně pohybové hry
- smyslové hry - činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- tvořivé a konstruktivní hry podle výběru žáků.
- zdravotně zaměřené činnosti – vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové a relaxační cvičení
- vycházky, výlety, výstavy, besídky, kulturní vystoupení

3.2. Časový plán

Režim dne

Režim dne je uspořádán tak, že dává možnosti pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku žáků. Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti a únavě. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami jednotlivých žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. V maximální míře je využívána relaxační místnost či Snoezelen.

Za pěkného počasí upřednostňujeme pobyt žáků venku. Organizujeme vycházky a hodně času trávíme na zahradě střediska. Činnosti zaměřené na pohyb provádíme nejen venku, ale také v herně či třídě.

Organizace činností v průběhu dne umožňuje se pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace ve ŠD. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě.

Tyto aktivity probíhají **formou individuální nebo skupinové činnosti**.

Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.

Relaxační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich aktivní odpočinek s nenáročnými pohybovými prvky. Probíhá nejčastěji v relaxační místnosti či Snoezelenu.

Zájmové činnosti - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují jeho seberealizaci i kompenzaci možných pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu

Získávání dalších doplňujících poznatků - při průběžné činnosti ŠD - vycházky, poslechové činnosti...

Pobyt žáků ve ŠD provází i řada režimových momentů - převlékání, přechody a přesuny, sebeobslužné činnosti, pitný režim, svačiny... Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a zbytečného spěchu a žáci je vykonávali automaticky.

Celoročně

- pobyty venku - zahrada a okolí
- nácvik domácích prací - cvičná kuchyně
- rozvíjení kamarádských mezilidských vztahů
- rozvoj sebeobsluhy – oblékání, stolování, hygiena, úklid her
- žáci s těžkou a hlubokou mentální retardací - pomoc při hygieně (přebalování, mytí rukou); stravování - mixovaná strava, dodržování pitného režimu, polohování
- masáže - masážní lampa, váleček, bazální stimulace
- využití prvků aromaterapie
- využití prvků muzikoterapie, zpěv známých i nových písní, poslech hudby
- využití prvků arteterapie, výtvarné a pracovní aktivity
- hry - komunikační, společenské, smyslové, pohybové, na PC, deskové, tematické
- četba knih – při odpočinkových činnostech

- odpočinek a relaxace – Snoezelen

Září

- seznámení s novými kamarády
- seznámení žáků s prostředím ve školní družině a s pravidly bezpečnosti při pobytu a činnostech ve ŠD a v okolí
- vzpomínání na prázdniny, výtvarné a pracovní činnosti
- zdobení družiny a školy - podzimní výzdoba
- vycházky do zahrady a okolí – seznamování
- četba pohádek, příběhů, dětské časopisy a knihy
- seznamovací hry
- jednoduchá cvičení na protažení těla
- relaxační a odpočinkové hry
- zpěv oblíbených písní
- učení se vstřícné komunikaci s dětmi, dospělými

Říjen

- barvy a chutě podzimu – co se děje s přírodou
- výroba zvířátek z různého přírodního materiálu
- příprava pokrmů ze sezónního ovoce
- vycházky - sběr přírodního materiálu (kaštiny, žaludy, šišky, bukvice, mech.....)
- DVD, poslech podzimních příběhů
- PC a stolní hry
- cvičení s hudbou
- relaxace na koberci, poslech odpočinkové hudby
- hra na kapelu – lidové písně
- vyprávění o kamarádech

Listopad

- podzimní listy - využívání různých technik pro výtvarné činnosti
- výroba papírových draků a vlaštovek
- krájení a sušení ovoce
- vycházky - sběr přírodního materiálu (listy...) a pouštění draků
- DVD - pohádky
- stolní a společenské hry, omalovánky
- cvičení s míči – házení, kutálení
- relaxace na vodní posteli, poslech relaxační hudby
- hra na tělo v rytmu populární hudby
- vyprávíme si o chování v kolektivu, při hře, vzájemně si pomáháme

Prosinec

- výroba vánočních ozdob, dárků a přání, svícňů
- vánoční výzdoba
- příprava vánoční besídky- říkanky a básničky
- příprava rychlého a zdravého občerstvení
- vycházky do okolí školy
- DVD, poslech adventních příběhů
- psychosociální hra – určování tvaru, materiálu, povrchu, barvy předmětu, chutě a vůně
- uvolňovací cvičení
- relaxace a polohování ve Snoezelenu
- zpívání a hraní si pro radost, koledy
- nacvičování základů společenského chování

Leden

- domov - kreslení místa, kde bydlíme, ulice
- výzdoba chodeb a oken zimní tematikou
- vaření teplých nápojů (čaj, kakao)
- vycházky do okolí školy – hry na sněhu
- poslech pohádek na CD
- hry se stavebnicí - stavění domu, města z kostek, provádění montáží a demontáží staveb z konstruktivních stavebnic
- jednoduchá cvičení na protažení těla
- poznáváme hlasy a doteky kamarádů (využití všech smyslů)
- úsměv, pochvala potěší

Únor

- nakupování a prodávání - učíme se zacházet s penězi
- karneval- výroba masek
- sestavení zdravého jídelníčku a doplňujeme ho kreslenými i vystřiženými obrázky
- vycházky – vyhlížíme jaro
- poslech DVD, rádia
- hry – komunikační a tematické
- cvičení na podložce, polohování
- relaxační a odpočinkové hry
- zpěv s hudebním doprovodem
- povídáme si o pořadech v televizi

Březen

- jarní květiny - poznávání , kreslení, pozorování změn v přírodě
- postní doba a příprava na Velikonoce
- jarní výzdoba
- vycházky – toulky jarní přírodou
- CD - poslech taneční hudby
- kolektivní hry v kruhu
- cvičení s míčem a švihadlem
- relaxace – odpočinek na vodní posteli a polohování
- poslouchání zpěvu ptáků, poznáváme je po hlase
- povídáme si o povinnostech a zábavě

Duben

- učíme se pojmenovat profese
- vyrábíme z různých materiálů - přírodniny, modelovací hmota, karton, papír, textil, folie, drát - výzdoba oken ŠD
- připravujeme pohoštění pro kamarády a esteticky upravíme stůl
- při vycházkách překonáváme přírodní překážky
- DVD jaro
- hrajeme hru „Na řemesla“
- cvičení v kruhu
- relaxace a odpočinek
- rozlišování zvuků hudebních nástrojů
- vyprávění zážitků

Květen

- moje rodina, rozhovor, četba, koníčky
- moje maminka- kreslení, zpívání, výroba dárků a přání
- příprava limonády z ovoce
- vycházky - sledujeme proměny ve svém okolí
- poslech DVD, rádia
- společenské hry
- pohybové hry na zahradě
- relaxaci - masáže, odpočinek
- zpěv s hudebním doprovodem
- vyprávíme si příběhy, v nichž má význam čas – co znamená přijít pozdě a včas

Červen

- modelujeme a vyrábíme z papíru i jiných materiálů fantastické modely letních klobouků a jiných doplňků
- pozorujeme stromy, brouky, ptáky a kreslíme, tvoříme stromy, brouky, ptáky z různých materiálů
- vycházky - sbíráme léčivé byliny, připravujeme bylinné čaje, bylinky sušíme
- kreslení křídou na beton, asfalt
- míčové hry na hřišti
- poslech DVD, rádia
- relaxace - posezení v trávě se zpěvem letních a táborových písní
- posloucháme a rozlišujeme hlasy zvířat
- beseda o bezpečnosti a chování o letních prázdninách

Červenec

- letní prázdniny

Srpen

- letní prázdniny

4. Evaluace

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme průběžně a zamýšlíme se nad tím, zda byl vytýčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány.

Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Z pohledu celého oddělení hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty a plnění pedagogického záměru. Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

Naším **hlavním cílem** je, aby se děti na pobyt v družině těšily a rády ji navštěvovaly.

Příloha č. 1

Vnitřní řád ŠD MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie

Školní rok:

Platnost:

Vnitřní řád je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a Školním vzdělávacím programem pro obor vzdělávání základní školy pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, Škola pro život ze dne 29. 06. 2010

Činnost družiny

Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

Provoz družiny je zajištěn denně, a to zpravidla v ranním provozu od 7:00 hod. do 7:45 hod. a odpoledním provozu od 11:40 hod do 15:30 hod Provoz školní družiny se řídí aktuální zájmem zákonných zástupců žáků. Družina organizuje zájmové vzdělávání pro účastníky přihlášené k pravidelné docházce.

Ke svým činnostem využívá družina vlastní prostory – učebny, šatnu a sociální zařízení. K dispozici má i další vybavení školy, a to tělocvičnu, školní zahradu s letním vybavením a počítačovou učebnu.

Pitný režim je zajištěn. Dětem je v průběhu odpoledních činností podáván čaj. Finanční úhrada přísluší rodičům.

Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně.

Činnost družiny probíhá pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností.

Pro evidenci účastníků zájmových činností stanovila ředitelka předepsanou dokumentaci: matriku, zápisní lístky.

Účastníci činnosti družiny

Činnost družiny je určena žákům základní školy.

O přijetí dítěte do družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky - zápisního lístku. Přihláška má platnost na příslušný školní rok.

Její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte o rozsahu docházky a způsobu odchodu z družiny.

Předáním tohoto dokumentu vychovatelce je návštěva ŠD pro děti povinná. V průběhu školního roku mohou rodiče dítěte ze ŠD odhlásit pouze písemnou formou.

Přihláška je rodičům budoucích prvňáčků předána při zápise, ostatní děti si jej vyzvedávají u svých vychovatelek v měsíci červnu nebo září.

Organizace činnosti družiny

Provoz zajišťují kvalifikované vychovatelky, které mají jednoznačně stanoveny kompetence. Zajišťují přihlašování a odhlašování dětí, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmovou činnosti se rozhoduje na základě písemné přihlášky.

Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Účastníci pravidelné denní docházky se zařazují do oddělení, které se naplňují do počtu nejvýše 30 žáků s jednou vychovatelkou. Přesáhne-li počet aktuálně přítomných žáků v jednom oddělení počet 30, nastupuje do oddělení další pedagogický pracovník. Při akcích konaných mimo místo, kde družina uskutečňuje zájmové vzdělávání, připadá na jednu vychovatelku zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví nejvýše 30 žáků. Je-li některá z vychovatelek nepřítomna, je zájmové vzdělávání zajištěno jiným pedagogickým pracovníkem.

Činnostmi vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

Vychovatelka se podle potřeby účastní porad vedení školy. Vnitřní informační systém vychází z velikosti družiny a denního kontaktu vychovatelek. Upřednostňuje se vzájemná neformální komunikace vychovatelek a třídních učitelek. Podle potřeby konzultuje vedoucí vychovatelka s výchovným poradcem, preventivou negativních jevů nebo s vedoucím odloučeného pracoviště.

Provoz a vnitřní režim

Žáci jsou prokazatelně seznámeni s řádem družiny, poučení o bezpečném chování v prostorách družiny, jídelně, šatně, herně a při činnostech mimo budovu školy.

Prostory družiny se otevírají v 7:00 hodin. Pohyb žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny. V 7:45 hod. děti vychovatelka předá učitelce, nebo asistentce pedagoga. Po skončení vyučování přivádí děti do prostor předem určených vyučující učitelka, kde děti předá vychovatelkám.

Děti přechází do učeben ŠD společně s vychovatelkou.

Odchod dětí z družiny se řídí požadavky rodičů vymezenými na přihlášce. Aktuální změna je doložena písemnou formou.

Družina nezodpovídá za bezpečnost žáků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů nebo bez vědomí vychovatelky.

Rodiče po předání dítěte zodpovídají za jeho bezpečnost, i když se ještě společně zdržují v prostorách družiny.

Jsou vytvořeny podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Zvolené formy odpovídají věkovým zvláštěnostem dětí a potřebám provozu.

Jedná se o průběžně prováděný dozor vychovatelek, výchovné působení v průběhu realizovaných činností uplatňovaných v souladu s realizovaným školním vzdělávacím programem. Žáci mají k dispozici vhodné hry, knihy, vybavení k aktivním i odpočinkovým činnostem v učebnách i ke hrám v okolí školy. V učebnách jsou jim veškeré materiály dostupné.

Práva a povinnosti zákonných zástupců žáka

- seznámit se s vnitřním řádem školní družiny
- nepřítomnost dítěte omlouvat nejpozději v den nepřítomnosti žáka, a to do 7:00 hodin.
- omlouvat dítě je možné písemně, ale i telefonicky
- písemně sdělit požadavek k odchodu dítěte v jiném čase, než je stanoveno na přihlášce
- písemně sdělit, pokud si dítě vyzvedne z družiny jiná osoba, než je uveden na přihlášce
- sdělit vychovatelce nutná omezení činností svého dítěte v návaznosti na aktuální, případně trvalý zdravotní stav
- na žádost vychovatelky konzultovat případné problémy svého dítěte v kolektivu
- v rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit poplatek (vyhláška o zájmovém vzdělávání §14)
- poplatek je stanoven ve výši 350 Kč na měsíc a je splatný do konce měsíce na měsíc následující
- rodiče mají možnost uhradit poplatek na celý školní rok ve dvou splátkách
- zákonný zástupce má právo být informován o chování a zaměření zájmových aktivit svého dítěte
- zákonný zástupce má právo navštívit po dohodě s ředitelem školy a vychovatelkou oddělení, do kterého je zařazeno jeho dítě a sledovat jeho činnost
- zákonný zástupce má právo prostřednictvím školské rady sdělit své připomínky a podněty k činnosti družiny
- pokud si rodiče bez předchozí informace nevyzvednou své dítě po uzavření družiny, požádá vychovatelka o pomoc při jejich vyhledání městskou policii
- pokud by se podobná situace častěji opakovala, bude tento stav nahlášen sociální komisi Městského úřadu
- aktuální zprávy pro rodiče jsou zveřejňovány na nástěnkách družiny
- vzhledem k nutnosti zajistit bezpečnost dětí a předcházet úrazům je potřebné, aby děti respektovali stanovená pravidla a pokyny vychovatelek

- zvláště hrubé a úmyslné fyzické útoky dítěte vůči vychovatelkám se vždy považují za závažný přestupek

Práva a povinnosti dětí

Co mohu

- zapojit se do společné hry nebo si vybrat a požádat o vlastní, samostatnou hru
- říci vhodným způsobem vychovatelce své přání
- požádat vychovatelku o pomoc, nevím-li si rady, nebo když mám problém

Co bych měl

- při vstupu do místnosti pozdravit
- v jídelně dodržovat zásady slušného chování a stolování
- slušně oslovovat své kamarády, nejlépe křestním jménem

Co musím

- oslovovat pedagogy – zaměstnance družiny – paní vychovatelko, pane vychovateli, paní asistentko, pane asistente
- vždy poslouchat pokyny vbychovatelů/lek
- při pohybu v prostorách družiny i prostorách školy dbát na svou bezpečnost

Co nesmím

- odcházet mimo prostory učebny bez vědomí vychovatele/lky
- běhat po chodbách, schodech a učebnách
- zbytečně se zdržovat v šatně
- házet hračkami i jinými předměty
- ničit svévolně hračky nebo zařízení družiny
- otvírat bez pokynů vychovatele/lky okna
- přinášet předměty, kterými bych mohl zranit sebe nebo své kamarády
- slovně ani tělesně napadat své kamarády
- přinášet nebezpečné a návykové látky

Vnitřní řád ŠD MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie je v platnosti od:

.....
Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.
ředitelka školy

Příloha č. 2

Provozní řád ŠD Slezské diakonie

1. Poučení o bezpečnosti

- 1.2. V ranních hodinách si žáky přebírá vychovatelka v prostorách šatny ZŠ a do odpolední ŠD si žáky vychovatelka přebírá přímo od vyučujícího.
- 1.3. Žáci do ŠD přicházejí přezutí a převlečení, obuv a oblečení mají uloženy v prostorách šatny.
- 1.4. Žáci dodržují podmínky bezpečnosti stanovené pro příslušné oddělení (Snoezelen, PC učebna, kuchyň, herny, sociální zázemí) a jsou seznámeni s jeho řádem.
- 1.5. Předměty, které nesouvisí se zájmovou činností, ohrožující zdraví i bezpečnost ostatních dětí a dítě je do družiny přinese (např. nůž), jsou vychovatelkou dítěti odebrány a předány zákonným zástupcům.

2. Obecné zásady pro činnost v oddělení ŠD

- 2.1. Bez dozoru dospělé osoby je zakázáno manipulovat s otevřeným ohněm a elektřinou.
- 2.2. Je zakázáno vyklánět se z oken, vystupovat na parapety či nábytek.
- 2.3. V místnosti se hrají jen takové hry, které neohroží bezpečnost žáků.
- 2.4. Ve všech prostorách ŠD se neklouže, neskáče ze schodů.
- 2.5. V oddělení se používají pouze pravidelně kontrolované elektrické spotřebiče.
- 2.6. Při každé manipulaci s nástroji, které mohou ohrozit bezpečí žáků, je nutná přítomnost dospělé osoby. S náradím začínou děti pracovat až po vysvětlení základních pravidel jejich užívání.
- 2.7. Pokud se s nástroji již nepracuje (např. nůž, nůžky,...), je nutné je uložit na vyhrazené místo.
- 2.8. S nástroji se neběhá, nehází se s nimi. Špičaté předměty se podávají špicí k zemi.
- 2.9. Před činností v terénu vychovatel/lka vždy dětem připomene pravidla bezpečnosti, děti se pohybují pouze v prostoru vymezeném vychovatelem/lkou.
- 2.10. Každá zranění hlásí žáci ihned přítomné vychovateli/lce, která je zapíše do knihy úrazů.
- 2.11. Zachováváme soukromí při přebalování dětí a při používání WC.
- 2.12. Respektujeme přání a vlastní volbu aktivit druhých osob.

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Vychovatel/lka podle druhu aktivit a aktuální situace seznamuje žáky s dalšími bezpečnostními předpisy a zásadami jejich dodržování.

Provozní ŠD je v platnosti od 01. 09. 2018

.....
Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.
ředitelka školy

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Příloha č. 3

Dokumentace

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

3.1. Zápisní lístek do ŠD Slezské diakonie

na školní rok .....

Jméno a příjmení dítěte .....

Rodné číslo ..... zdravotní pojišťovna .....

Třída.....

Bydliště .....

Datum nástupu do školní družiny.....

Jméno a příjmení otce .....

Bydliště .....

Zaměstnavatel .....telefon.....

Jméno a příjmení matky .....

Bydliště .....

Zaměstnavatel .....telefon.....

Dítě bude odcházet samo/v doprovodu rodičů nebo jiných osob (nehodící se škrtněte)

Další osoby pověřené vyzvedáváním dítěte:

Jméno a příjmení / bydliště / telefon

.....
.....
.....

Kontaktní osoba v případě náhlého onemocnění/změny zdravotního stavu dítěte:

Jméno / telefon .....

.....
.....

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

Zdravotní omezení a onemocnění vyžadující zvláštní pozornost (Epilepsie, srdeční vada, alergie, diabetes, pohybová a smyslová vada a další...)

Dítě .....má / nemá zdravotní omezení (nehodící se škrtněte)

Jaké.....
.....
.....
.....

Informovaný souhlas s podáváním léků ve školní družině:

Přeji si, aby mému dítěti .....byly ve školní družině podávány tyto léky dle rozpisu : (Prosíme doložit potvrzení od pediatra)

Přesný čas podání / název léku / dávkování

.....
.....

Nepřeji si podávání léků ve školní družině.

Způsob přijímání stravy: příbor, lžíce, krmení, mixování, pasírován (prosím zaškrtněte, případně připište poznámku)

.....
.....

Hygiena: WC a mytí rukou samostatně, s pomocí, pleny (prosím zaškrtněte, případně připište poznámku)

.....
.....

Oblékání: samostatně, s pomocí, dítě je nutno obléknout (prosím zaškrtněte, případně připište poznámku)

.....
.....

Seznámení s řádem školní družiny dne:.....

Datum.....

.....
podpis zákonného zástupce

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín

3.2. Plná moc k vyzvedávání dítěte ze ŠD Slezské diakonie

Oprávnění pana/paní .....

k vyzvednutí mého syna/dcery .....

ze ŠD dne .....

Pověřená osoba si je vědoma, že převzetím dítěte od pracovníků ŠD přebírá za dítě plnou odpovědnost.

V .....dne .....

Podpis zákonného zástupce .....

Podpis pověřené osoby.....

3.3. Písemný souhlas se samostatným příchodem / odchodem dítěte ze ŠD Slezské diakonie

Můj syn/dcera..... může na mou výslovnou žádost chodit
samostatně do/ze ŠD (nehodící se škrtněte).

Jsem si plně vědom/a všech možných rizik (nezletilí mají způsobilost jen k takovým právním
úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich
věku a postižení) a přebírám za ně plnou odpovědnost.

Předpokládaný příchod do ŠD.....hod.

Odchod ze ŠD:

Po.....hod.

Út.....hod.

St.....hod.

Čt.....hod.

Pá.....hod.

V .....dne .....

Podpis zákonného zástupce .....

3.4. Plná moc k vyzvedávání dítěte ze ŠD Slezské diakonie pro nezletilou osobu

Oprávněná osoba.....

k vyzvednutí mého syna/dcery.....ze ŠD.

Rodič si je vědom, že převzetím dítěte pověřenou nezletilou osobou (nezletilí mají způsobilost jen k takovým právním úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku), odpovědnost za dítě zůstává rodičovskou odpovědností.

V .....dne .....

Podpis zákonného zástupce .....

Podpis pověřené osoby .....